

Enkätundersökning om djurägares syn på rovdjursstängsel, rovdjur och rovdjursförvaltning

Utvärdering av Länsstyrelsens arbete med förebyggande
åtgärder mot stora rovdjur 2000-2007.

Länsstyrelsen
Örebro län

Publ. nr 2009: 35

Enkätundersökning om djurägares syn på rovdjursstängsel, rovdjur och rovdjursförvaltning

Länsstyrelsen i Örebro län
Publikation nummer: 2009: 35

Text: Per Wedholm, Länsstyrelsen Örebro län

Omslagsfoto: Per Wedholm/ Länsstyrelsen Örebro län

Layout: Per Wedholm/ Länsstyrelsen Örebro län

Bilder och illustrationer: Om inte annat anges: Per Wedholm/Länsstyrelsen Örebro län.

Beställningsadress: Länsstyrelsen i Örebro län, 701 86 Örebro,
tfn (vx): 019-19 30 00, www.t.lst.se

Kontaktperson: Per Wedholm, Länsstyrelsen i Örebro län, tfn 019-19 35 96,
e-mejl: per.wedholm@lansstyrelsen.se

Tack till Jens Karlsson, Viltskadecenter, som kommit med råd under utformningen av enkäten och testat data för statistiska skillnader!

Denna publikation bör citeras:

Enkätundersökning om djurägares syn på rovdjursstängsel, rovdjur och rovdjursförvaltning. Wedholm P. 2008. Länsstyrelsen i Örebro län, publ.nr 2009: 35

Innehållsförteckning

Inledning.....	s. 4
Bakgrund	s. 4
Sammanfattning av svaren	s. 5
Enkätsvaren	s. 5
Enkätanalys	s. 6-12

Inledning

Länsstyrelserna i Örebro och Västmanlands län genomförde under sommaren och hösten 2007 en gemensam enkätundersökning kring rovdjursförvaltning, rovdjursstängsel och tamdjur. Syftet med enkäten, var bl a att undersöka om bidrag till rovdjursstängsel påverkar tamdjursägares acceptans av rovdjur och uppfattningen om förvaltningen av dem. Länsstyrelsen var även intresserad av att veta hur tamdjursägare uppfattar Länsstyrelsens arbete med att förebygga rovdjursangrepp. Djurägarnas synpunkter på praktisk skötsel av rovdjursstängsel var en annan intressant fråga.

I Örebro län skickades enkäten ut till 155 tamdjursägare som beviljats bidrag till rovdjursstängsel. En liknande enkät skickades till 105 tamdjursägare som inte har fått bidrag till rovdjursstängsel, men som ändå har fårbesättningar. Syftet med detta var att få en ”referensgrupp”, d v s något att jämföra svaren med, till de tamdjursägare som fått bidrag. Dessa tamdjursägare valdes slumpvis från Jordbruksverkets får- och getregister.

Totalt svarade 157 fårägare på enkäten, 66 % av djurägarna som fått bidrag och 52 % av referensgruppen. Under 2008 och 2009 har enkäten sammanställts. I denna rapport anges svaren antingen som andelar (procentsatser) eller som medelvärden. Av utrymmesskäl kunde inte alla frågor och kommentarer tas med i rapporten.

Det finns en grundtanke att denna enkät ska bli nationell d v s skickas ut till tamdjursägare i alla län med rovdjursförekomst.

Bakgrund

Sedan år 2000 delar Länsstyrelsen i Örebro län regelmässigt ut bidrag för att fårägare ska kunna skydda sina djur mot angrepp av stora rovdjur. Under åren 2003-2006 har över 1 miljon kr delats ut årligen i bidrag. Under 2007-2008 har anslagen minskat. Bidrag delas ut till fårägare som har sina besättningar i rovdjurstäta områden, främst inom de etablerade vargreviren. Bidrag delas undantagsvis ut till andra tamdjur än får.

Det vanligaste och kanske mest effektiva sättet att skydda tamdjur mot rovdjursangrepp är att sätta upp ett ”rovdjursstängsel”. Ett rovdjursstängsel är antingen ett 4-5-trådigt elstängsel eller ett fårnät kompletterat med en nedre och en övre eltråd. Andra mindre vanliga sätt kan vara att t ex använda sig av boskapsvaktande hundar. I den här rapporten behandlas dock endast frågor om rovdjursstängsel.

Under åren 2004 och 2007 minskade antalet rovdjursangrepp på får i Örebro län, detta trots att rovdjursstammarna ökat. Normalt sker ca 3-10 angrepp årligen. Under 2006 skedde fem angrepp på får och ett på nöt av rovdjur. Under 2007 registrerades endast ett lodjursangrepp på ett lamm. På riksnivå ökar antalet rovdjursangrepp som en direkt följd av att rovdjuren blir fler och sprider sig till nya områden. Anledningen till att angreppen minskat i Örebro län beror sannolikt på att antalet fårägare med rovdjursstängsel blivit fler och att tamdjursägare blir mer uppmärksamma på att det finns stora rovdjur i deras närhet.

I Örebro län fanns det ca 60-80 lodjur år 2008. Sex vargrevir om ca 20-25 vargar berörde länet. Björn och kungsörn förekom regelbundet. Under 2007 konstaterades den första kungsörnhäckningen på många år. En observation av järv gjordes 2008 i Hällefors kn.

Sammanfattning av svaren

Enkäten i korta drag visade att:

- En fårbesättning i Örebro län har i medeltal 33 får.
- Djurägare som fått bidrag till rovdjursstängsel har 2230 m stängsel fördelat på 2,5 fällor.
- Djurägare spenderar ca 20 arbetstimmar per betessäsong på röjning under rovdjursstängsel.
- Ett rovdjursstängsel på 2000 m tar i snitt 10-11 timmar att röja.
- Det är väldigt individuellt hur ofta djurägare kontrollerar elstyrkan i stängslen och detta beror sannolikt på aggregatets placering.
- 12 % av dem som fått stängselbidrag har naturliga avgränsningar på sina hagar (t ex sjöar, vattendrag eller berg).
- De flesta betar i fällorna varje år. Endast 3 % hade betesuppehåll.
- 38-46 % av djurägarna har sambete. Vanligast är sambete mellan får och häst.
- De flesta upplever inte att rovdjursstängsel medför problem för allmänhetens tillgänglighet.
- Varannan djurägare gör något för att underlätta tillgängligheten, t ex med grindar.
- Flest djurägare rekommenderar elstängsel med 5 eltrådar framför fårnät kompletterat med två eltrådar.
- Merparten av dem som fått bidrag till rovdjursstängsel upplever att de har blivit bra bemötta av både Länsstyrelsens handläggare och besiktningsmän. Merparten av de djurägare som inte fått bidrag, visste inte hur Länsstyrelsen jobbade.
- Merparten av dem som fått bidrag till rovdjursstängsel tyckte att den information de fått av Länsstyrelsen var användbar. Merparten av de djurägare som inte fått bidrag, hade inte heller fått information av Länsstyrelsen.
- Merparten av dem som fått bidrag till rovdjursstängsel upplevde att myndigheter gör något åt rovdjursproblem. Bland djurägare som inte fått bidrag, var det en större andel som inte tyckte att myndigheter gör tillräckligt. Merparten visste inte heller vad som gjordes åt rovdjursproblem.
- Många djurägare känner alltid eller ofta oro för att få sina djur angripna av varg och lodjur, även om de har rovdjursstängsel.
- Merparten av dem som fått bidrag uppger att de bor i områden med fast förekomst av varg och lodjur.
- Djurägarnas åsikter om rovdjursstammarnas utveckling där man bor varierar stort. Andelen djurägare som vill att stammarna ska förbli i storlek eller öka är generellt lika stor som den som vill att de ska minska eller försvinna. Var tredje djurägare vill att vargen ska försvinna från platsen där man bor.
- En större andel av fårägare som fått bidrag till rovdjursstängsel har svarat att de kan acceptera varg och lodjur i sin närhet, jämfört med övriga fårägare.
- Lodjuret är det rovdjur som störst andel av djurägarna har acceptans för. Djurägare som inte fått bidrag till rovdjursstängsel har mindre acceptans för lodjur än de djurägare som fått bidrag till rovdjursstängsel.
- Merparten av djurägarna vill inte ha björn i sin närhet och vill att stammen ska förbli i den storlek den är idag, d v s tillfälligt förekommande eller obefintlig.

Enkätsvaren

Nedan följer en redovisning av svaren från enkäterna. Enkät svar från tamdjursägare som fått bidrag till rovdjursstängsel förkortas (Rovdjursstängsel) och svar från referensgruppen som inte fått bidrag förkortas (Övr. tamdjursägare).

Antalet inkomna svar för varje fråga anges med små siffror.

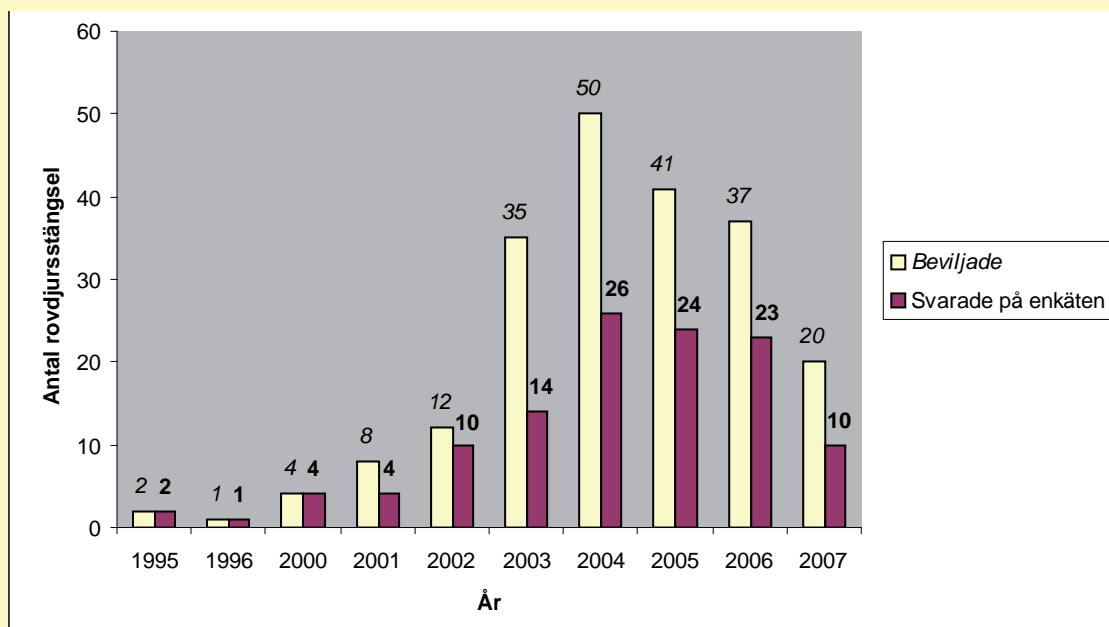
Svaren har testats med ett s.k. Chi²-test för att se om det funnits statistisk signifikant skillnad mellan grupperna. I de få fall det funnits statistisk skillnad anges resultaten inom parantes.

Fråga 1 (Rovdjursstängsel).

Vilket/vilka år fick du bidrag från Länsstyrelsen till permanent rovdjursstängsel?

Antal svar: 102

Kommentar: Antalet som svarat på enkäten följde i stort antalet beviljade bidrag till rovdjursstängsel. Flest bidrag betalades ut 2004, som en följd av ett större antal rovdjursangrepp, främst av varg, under 2003.

Fråga 2 (Rovdjursstängsel).

Hur många meter permanenta rovdjursstängsel har du uppdelade på hur många fållor?

Antal svar: 102

I snitt har tamdjursägare 2230 m rovdjursstängsel uppdelat på 2,5 fållor.

Fråga 3 (Rovdjursstängsel).

Hur många av dina fållor eller hagar har någon naturlig avgränsning? D.v.s. ena sidan av fållan utgörs av t ex sjö, vattendrag eller berg istället för stängsel.

Antal svar: 98

Information: Drygt hälften av alla rovdjursangrepp i Örebro län, har skett i hagar som varit öppna mot vattendrag. Vattendrag är med andra ord ingen fungerande avgränsning mot rovdjur.

12 tamdjursägare av 98 svarande hade naturliga avgränsningar på sina hagar.

Fråga 4 (Rovdjursstängsel).

Har du djur som betar i fällorna varje år? – om nej, ange orsak

Antal svar: 99

Kommentar: Som orsak svarade en tamdjursägare att de hade mycket blommor på sin betesmark så uppehåll krävdes. En tamdjursägare angav som orsak att stängslet inte var klart.

96 svarade att djuren betar varje år och tre svarade att de hade betesuppehåll.

Fråga 4 (Rovdjursstängsel), Fråga 1 (Övr)

Vilka djurslag har du och hur många av varje djurslag?

Antal svar: 99

Kommentar: Det var ingen skillnad i storlek på fårbesättningar mellan klasserna. Tamdjursägare med rovdjursstängsel, hade oftare häst. Tamdjursägare utan bidrag hade oftare och fler nötboskap.

Foto: Anna Nordblad/Länstyrelsen

I snitt är en fårbesättning i Örebro län på 33 får (varierade mellan 3-300 får).

Fråga 4 (Rovdjursstängsel), Fråga 1 (Övr)

Sker sambete?

Antal svar: 89 resp 50

Information: Studier från Nordamerika har visat att sambete mellan får och större tamdjur som häst eller nöt kan minska risken för rovdjursangrepp.

46 % av rovdjursstängsel hade sambete, medan 38 % av övr. tamdjursägare hade sambete. Vanligaste formen av sambete var mellan får och häst.

Fråga 5 (Rovdjursstängsel)

Betar du marker som inte är inhägnade med permanenta rovdjursstängsel?

Antal svar: 99

Kommentar: Vanligaste anledningen till att man inte ville ha mer bidrag var att man stängslat allt eller tyckte att rovdjursstängsel medförde för mycket underhåll.

62 svarade att de betade marker utan rovdjursstängsel.

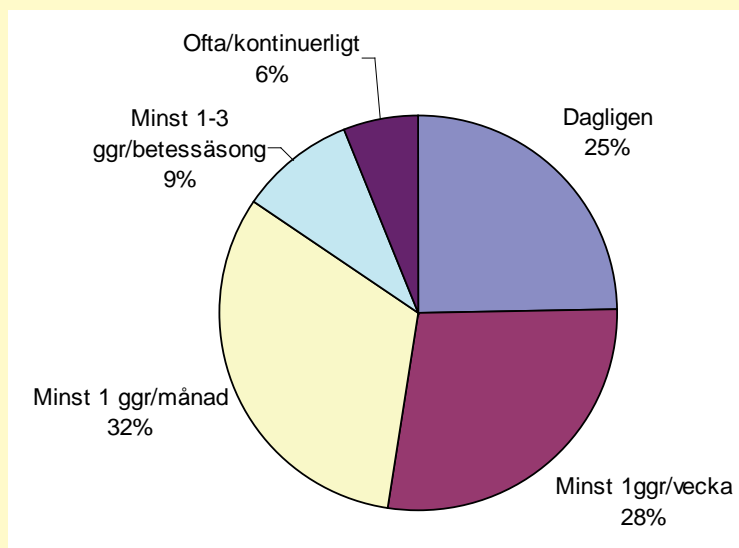
Av dessa svarade 46 st att de ville ha ytterligare bidrag till fler rovdjursstängsel.

Fråga 6 (Rovdjursstängsel)

Hur många gånger under betessäsongen kontrollerar du elstyrkan i stängslen?

Antal svar: 96

Kommentar: Svaren varierade stort. Aggregatets placering verkar spela stor roll. Ett flertal som svarat att de tittar på aggregatet dagligen, har även skrivit att de har aggregatet inomhus, t ex i hallen/farstun.

Fråga 7 (Rovdjursstängsel)

Hur många gånger under betessäsongen röjer du gräs under stängslen och hur lång tid lägger du på varje tillfälle?

Antal svar: 99

Kommentar: Arbetsinsatserna per tillfälle varierade stort mellan 1-44 timmar. Som exempel kan nämnas en djurägare med ett stängsel på 3500m uppgivit att han spenderar 330 timmar varje betessäsong på att röja, medan en annan djurägare med ett stängsel på 3000m uppgivit att han spenderar 4 timmar. Terräng och markens produktivitet påverkar stort röjningsbehovet. Ett stängsel på 2000m tar i genomsnitt 10-11 timmar att röja.

I snitt spenderar tamdjursägare ca 20 arbetstimmar (20,4) årligen på att röja gräs mm, under sina rovdjursstängsel.

Detta görs vid 2-3 tillfällen (2,7)

Fråga 8 (Rovdjursstängsel)

Har de permanenta rovdjursstängslen medfört några problem med tillgängligheten till markerna för allmänheten?

Antal svar: 90

Kommentar: Kända problem var begränsad framkomlighet för jägare, otillgänglig stig/båtplats och begränsad framkomlighet på den egna marken, t ex vid traktorkörning.

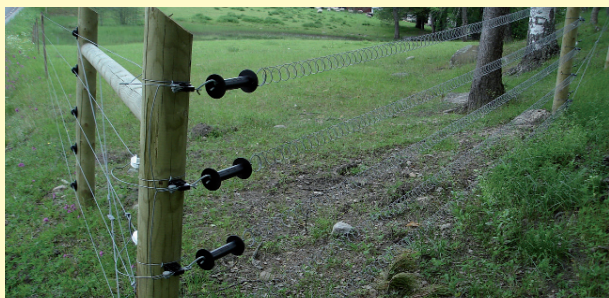
69% Upplevde inga problem
22% Visste inte om problem fanns
9% Problem finns

Fråga 9 (Rovdjursstängsel)

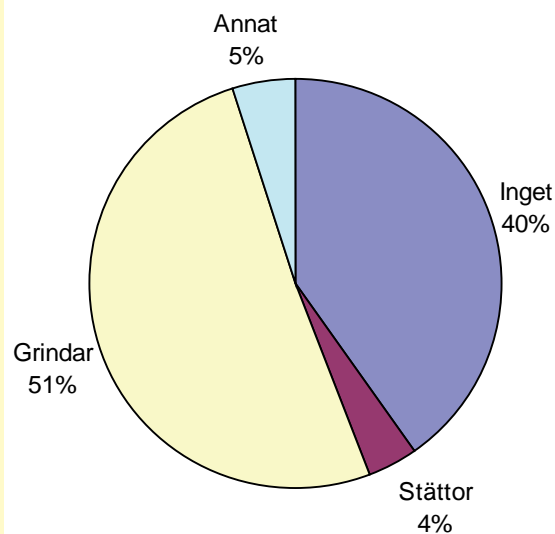
Vad har du gjort för att underlätta tillgängligheterna till markerna?

Antal svar: 99

Kommentar: Vanligaste sättet att underlätta tillgängligheten var att sätta grindar. En stängselägare hade hela 18 grindar. Andra sätt att underlätta tillgängligheten var med stöttor, övergångar och sätta upp skyltar.

Underlätta tillgängligheten

Fråga 10 (Rovdjursstängsel)

Är du intresserad av flyttbara rovdjursstängsel för efterarbete av åkermark om bidraget är maximalt 50% av materialkostnaden?

Antal svar: 92

Kommentar: Vanligaste anledningen till att man svarade nej, var att man hade hägnat klart sin mark eller trodde att det skulle bli för mycket jobb/bli för dyrt. Av de som var intresserade förbehöll sig många för vad priset skulle vara, om bidraget skulle vara mer än 50% och om stängslen var lättskötta.

Som praktiska skäl till flyttbara stängsel nämndes; användbart vid hyggesbetning, skilja på tackor/lamm/baggar, underlätta tillgängligheten för allmänheten.

Information:

Länsstyrelsen lämnar idag inte bidrag för tillfälliga stängsel som t ex flyttbara elnät.

60% Var inte intresserade

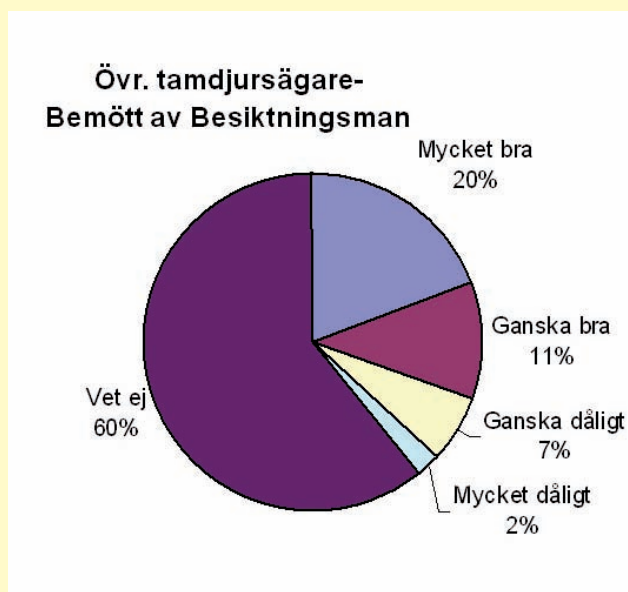
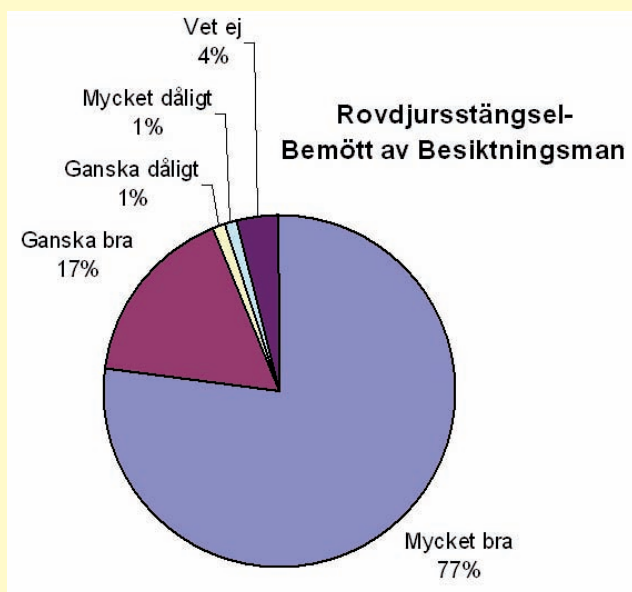
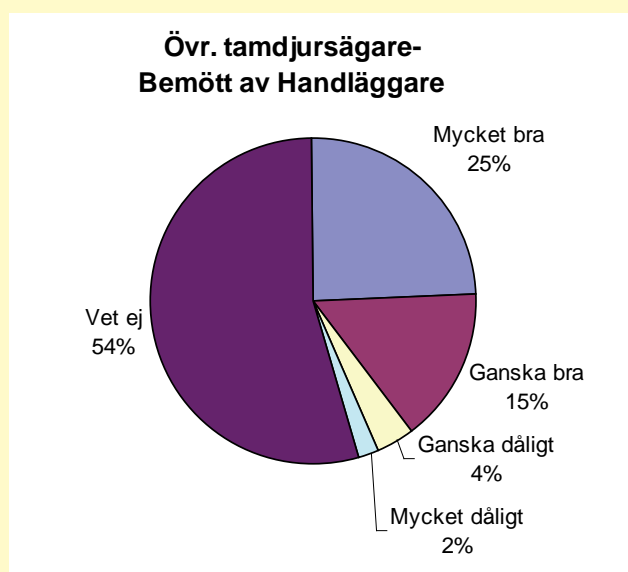
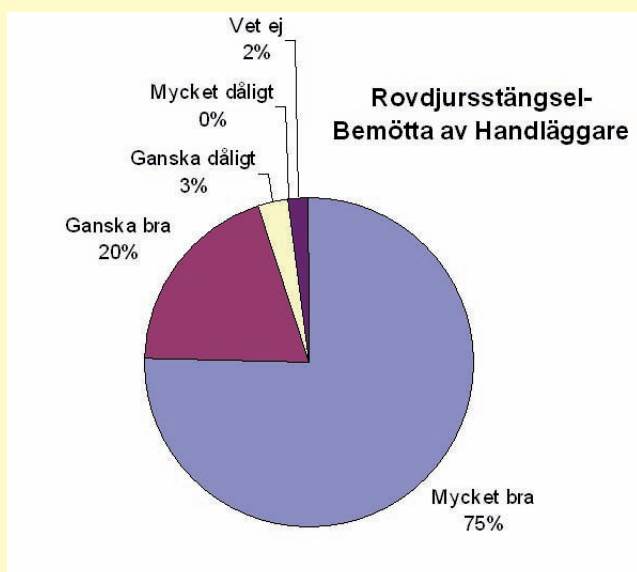
40% Var intresserade

Foto: Anna Nordblad/Länsstyrelsen

Fråga 11 (Rovdjursstängsel), Fråga 4 (Övr) Hur har du blivit mött av länsstyrelsens personal?

Antal svar: 101 resp 53

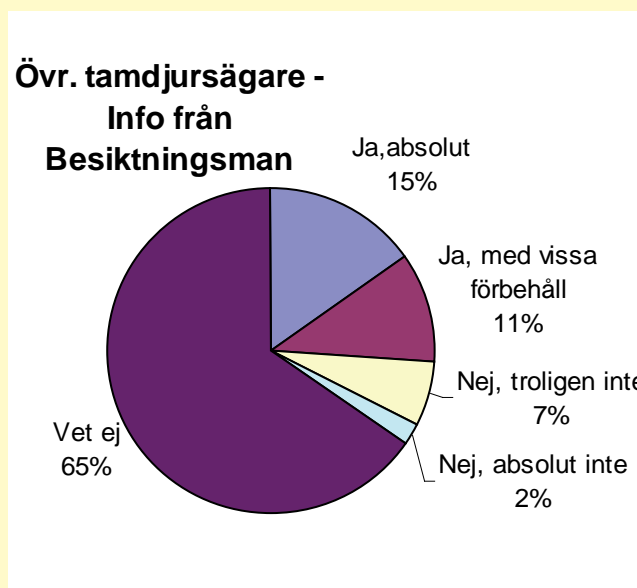
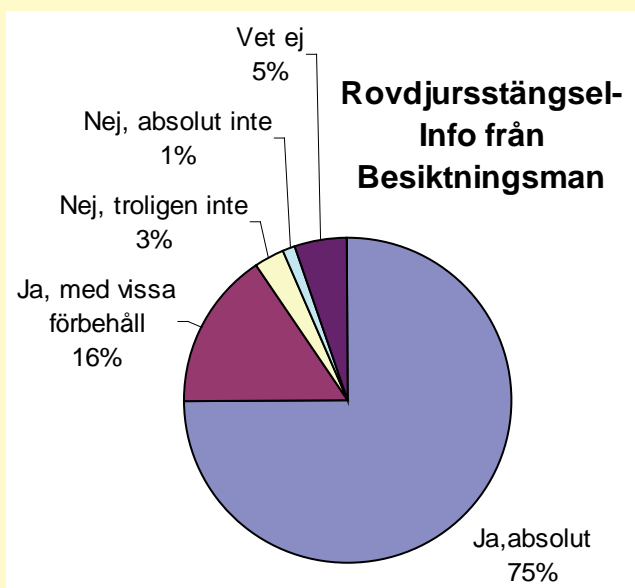
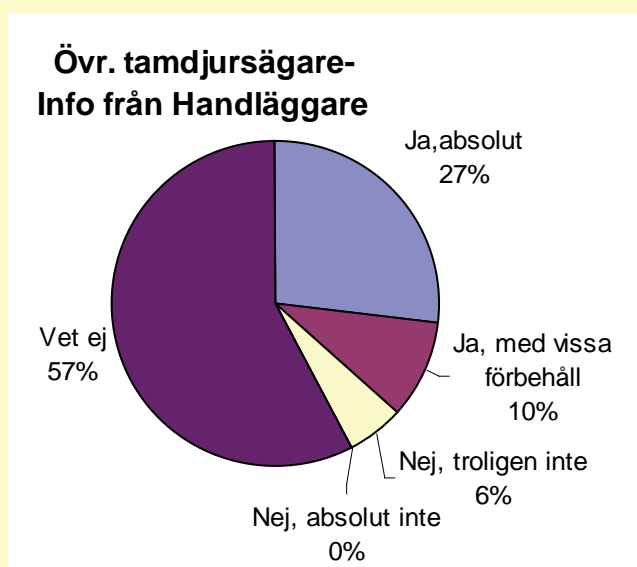
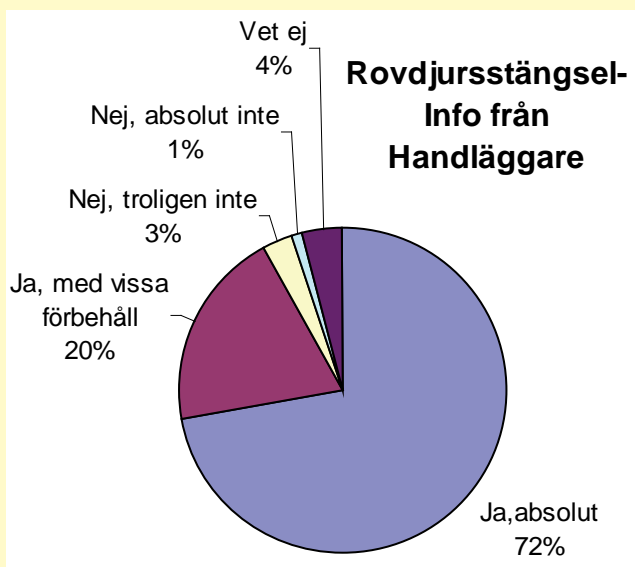
Kommentar: Övervägande positiva svar från tamdjursägare som fått bidrag, både för handläggare och besiktningsmän. Merparten av de övriga tamdjursägarna hade inte varit i kontakt med Länsstyrelsen gällande rovdjursfrågor. De som varit i kontakt med Länsstyrelsen gav positiva svar.

Bidragsansökan för rovdjursstängsel innebär en kontaktpunkt för tamdjursägare till Länsstyrelsen. Mer än hälften av de övriga tamdjursägarna hade ingen uppfattning om hur Länsstyrelsen jobbar. Vid bidragsök får tamdjursägarna oftast annan information om bl a rovdjursförekomst, ersättningsmöjligheter m m.

Fråga 12 (Rovdjursstängsel), Fråga 5 (Övr)

Har den information som du fått av länsstyrelsens personal varit användbar?

Antal svar: 100 resp 53

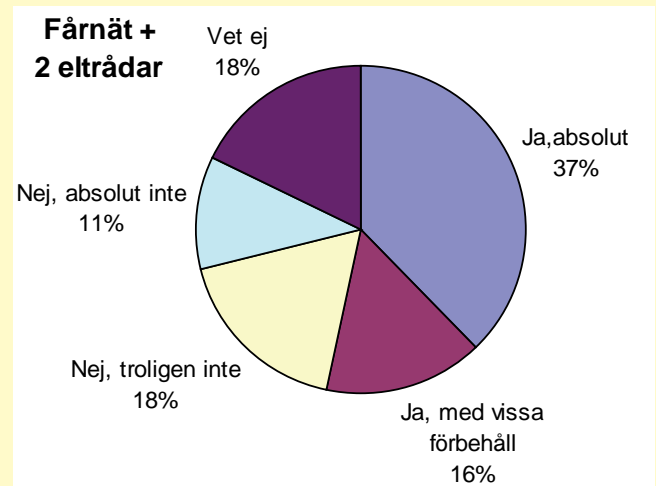
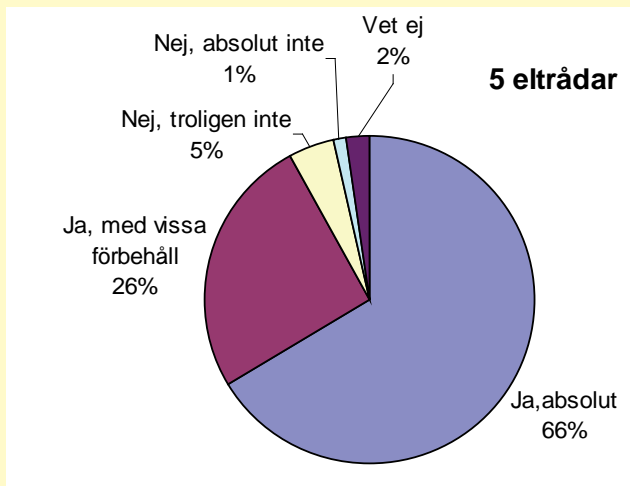
Kommentar: Informationen från handläggare är ofta skriftlig information t ex riktlinjer för bidrag och ersättningar, broschyrer om hur man stängslar, info om rovdjursförekomst m m. Information från besiktningsmännen är ofta praktiska råd om uppsättning. Merparten av den information om förebyggande åtgärder som Länsstyrelsen använder i det dagliga arbetet är framtaget av Viltskadecenter.

Liksom under fråga 11/4 har merparten av Övr tamdjursägare, inte fått information från Länsstyrelsen om rovdjur och rovdjursstängsel.

Fråga 13 (Rovdjursstängsel)

Skulle du rekommendera andra djurägare att sätta upp permanenta rovdjursstängsel?

Antal svar: 100 resp 53

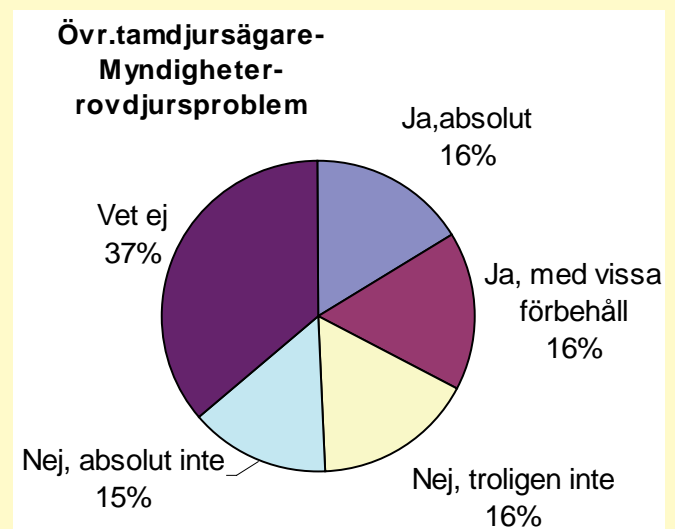
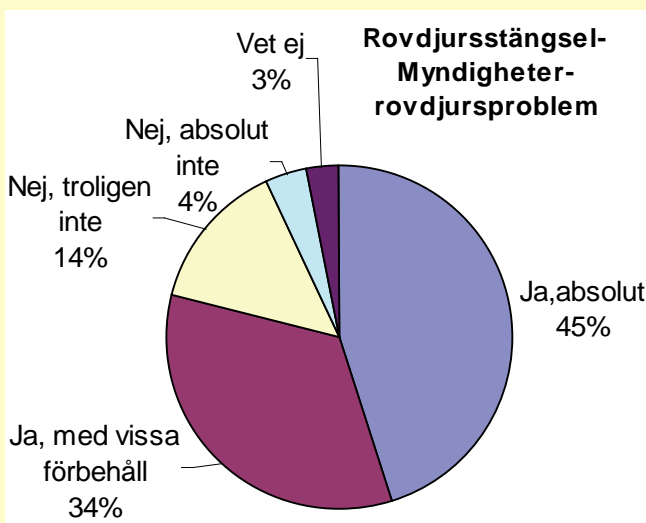

Kommentar: Flest fårägare rekommenderade 5-trådiga elstängsel. Fördelen är att det är lätt att underhålla, ta ner och är väldigt beständigt. Däremot krävs regelbunden röjning under trådarna. Ingen större skillnad föreligger i skydd mot varg mellan 5 eltrådar och fårnät med el. För lodjur är fårnät med två eltrådar mest effektivt. Även vanliga fårnät som är bra skick skyddar mot rovdjur.

Fråga 14 (Rovdjursstängsel), Fråga 6 (Övr)

Upplever du att myndigheter tar de problem som kan uppstå på grund av stora rovdjur där du bor?

Antal svar: 100 resp 55

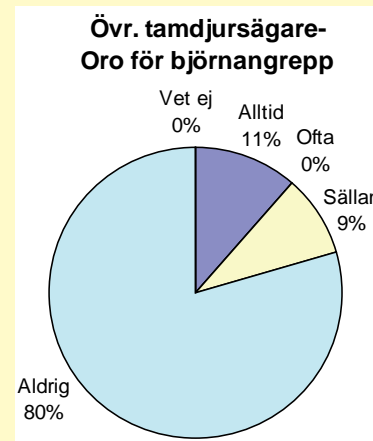
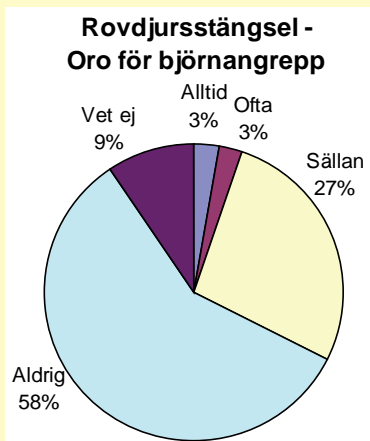
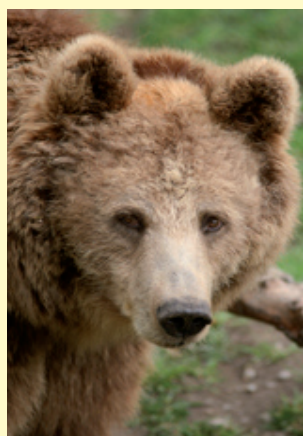
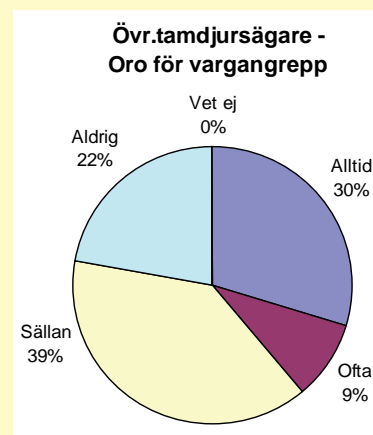
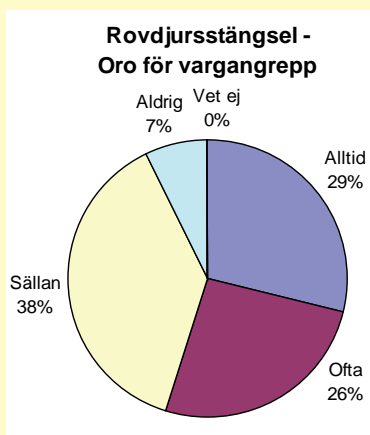
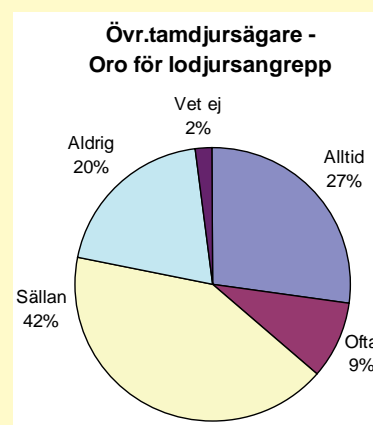
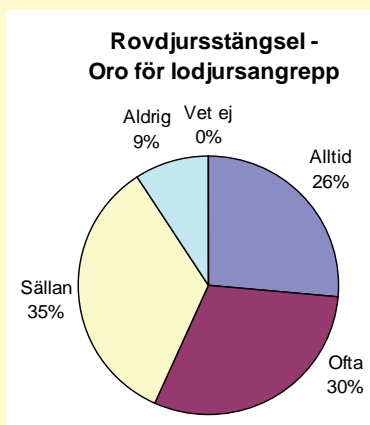

Merparten av tamdjursägarna som fått bidrag till rovdjursstängsel upplever att myndigheter tar rovdjursproblem på allvar. Endast 18% tycker inte att myndigheter tar rovdjursproblem på allvar. Detta att jämföra med 31% av de övriga tamdjursägarna. Liksom fråga 11/4 och 12/5 berör, har stor andel (37 %) av Övr. tamdjursägarna svarat att de inte vet vad som görs åt rovdjursproblemen.

Fråga 15 (Rovdjursstängsel), Fråga 7 (Övr)

Hur ofta känner du oro för att din boskap skall bli angripna av något av följande djurslag?

Antal svar:
99 resp 55

Kommentar: Trots att tamdjursägare fått bidrag till rovdjursstängsel kvarstår oron för att få sina djur tagna av rovdjur. 60% betar dock fortfarande i hagar utan rovdjursstängsel. Andelen som svarat att de aldrig känner oro för rovdjursangrepp var större hos Övr. tamdjursägare ($\chi^2=4,24$; $P<0.05$).

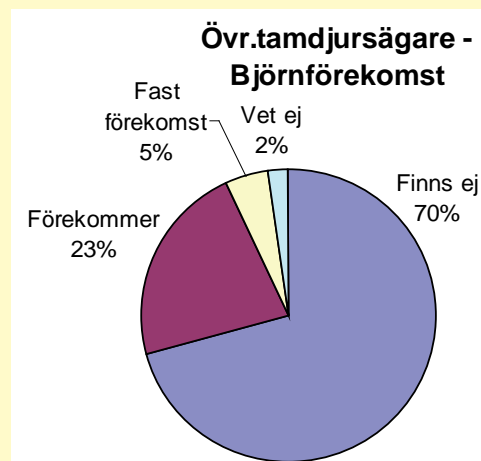
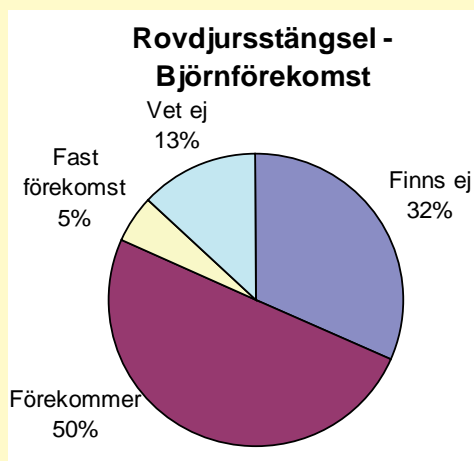
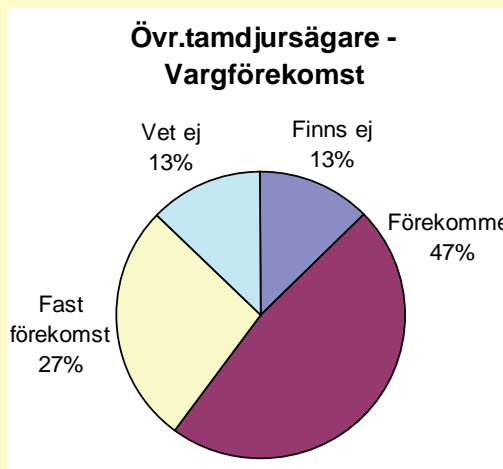
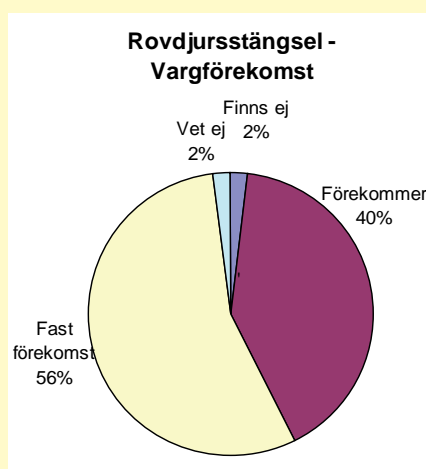
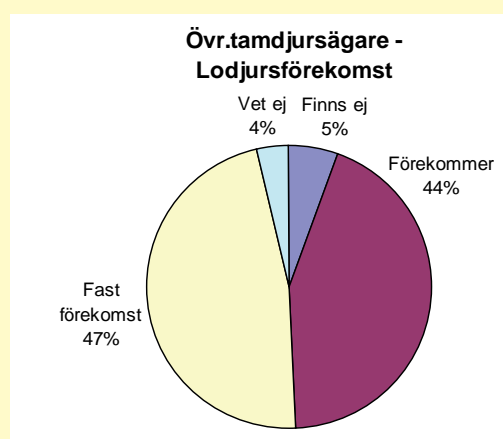
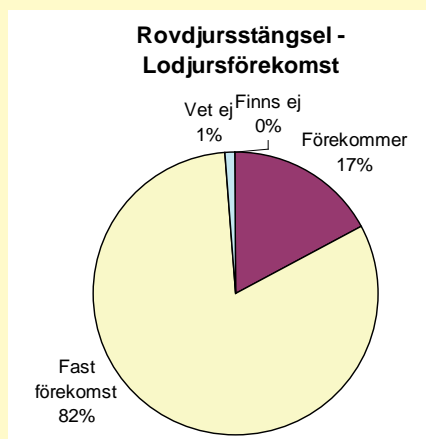
Antalet som kände oro för angrepp av björn och järv var väntat lågt eftersom dessa djur inte har fasta stammar i länet. 4 av 74 st Rovdjursstängsel känner ofta eller alltid oro för björnangrepp. Motsvarande siffra för Övr. tamdjursägare var 5 av 44 st. Trots att järv sällan förekommer i länet kände en tamdjursägare alltid oro för angrepp och ytterligare 4 st kände sällan oro.

Fråga 16 (Rovdjursstängsel), Fråga 8 (Övr)

Vilket/vilka av de stora rovdjuren finns i närheten av platsen där du bor?

Antal svar:

99 resp 55

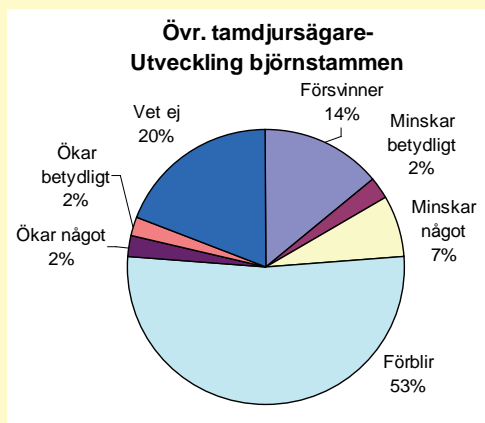
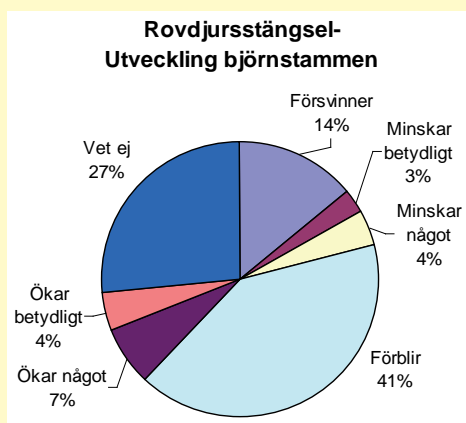
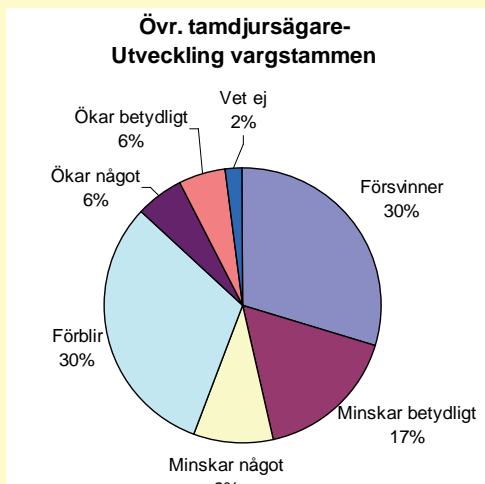
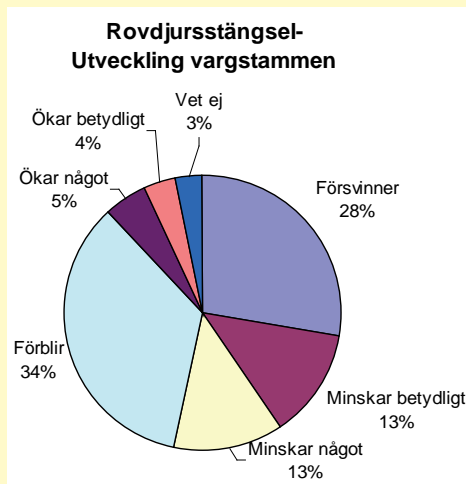
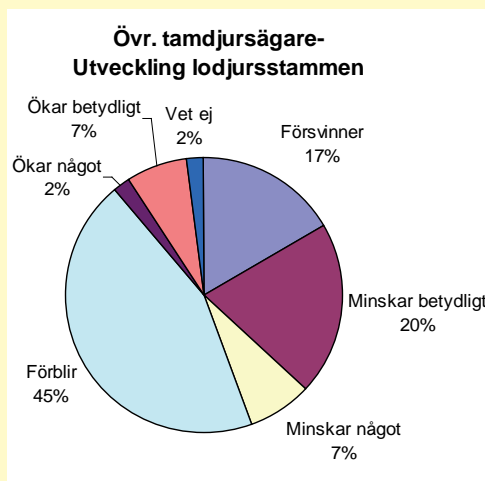
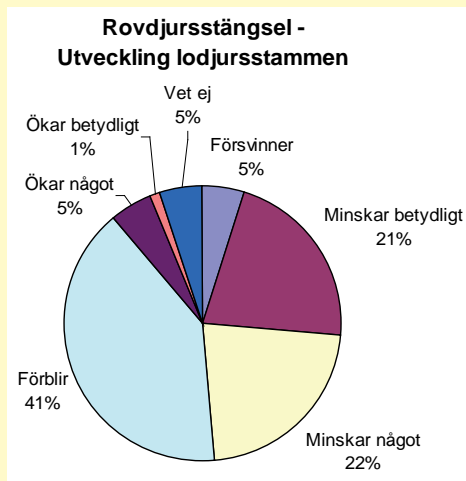

Kommentar: Frågare som har sin besättning i områden med fasta rovdjursstammar är prioriterade för bidrag till rovdjursstängsel, vilket också visar sig i svaren. Varg finns främst i norra och västra delen av länet, men enstaka vargar kan förekomma över hela länet. Lodjur finns spritt över hela länet bortsett från slättlandskapen. Björn har ingen fast stam i länet, men förekommer regelbundet.

Information: För mer aktuella uppgifter om rovdjursförekomst, se: www.lansstyrelsen.se/orebro/jakt/rovdjur

Fråga 17 (Rovdjursstängsel), Fråga 9 (Övr)

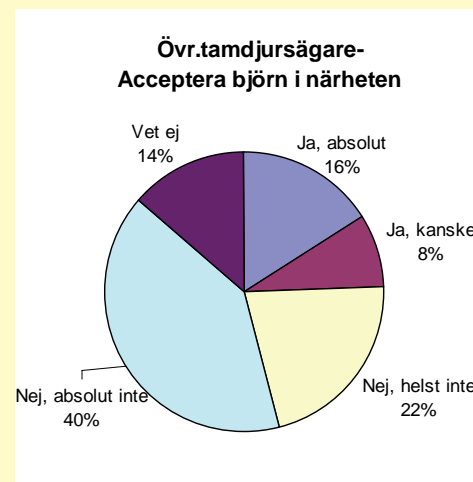
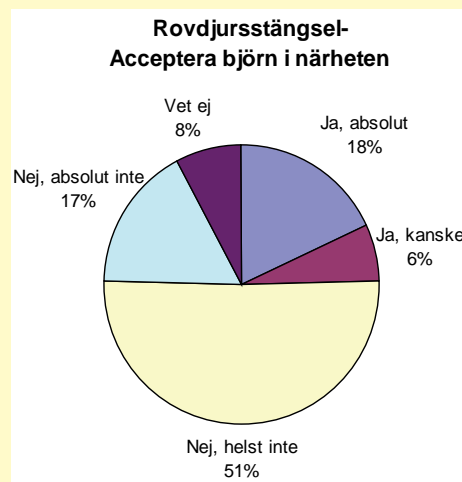
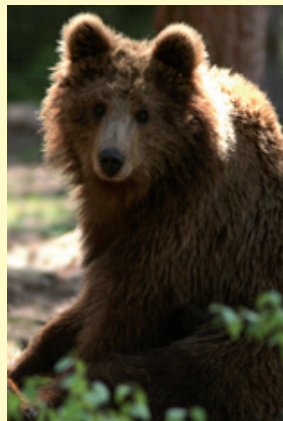
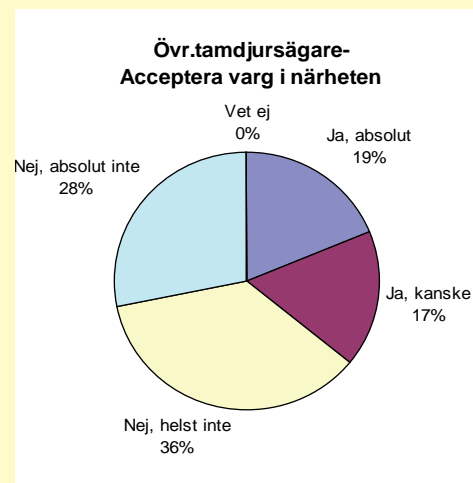
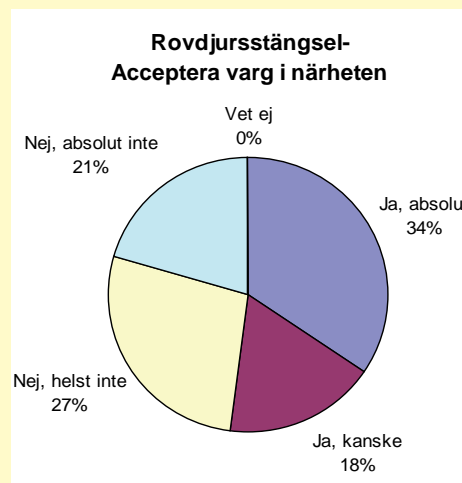
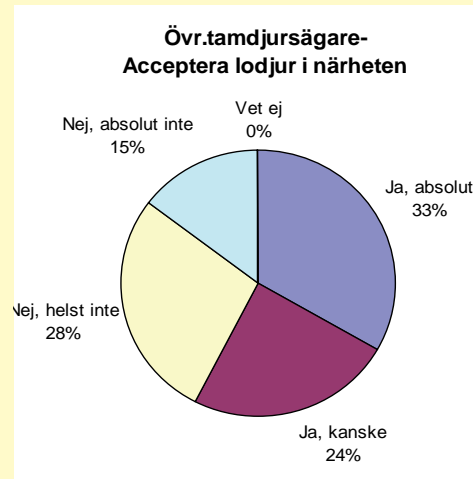
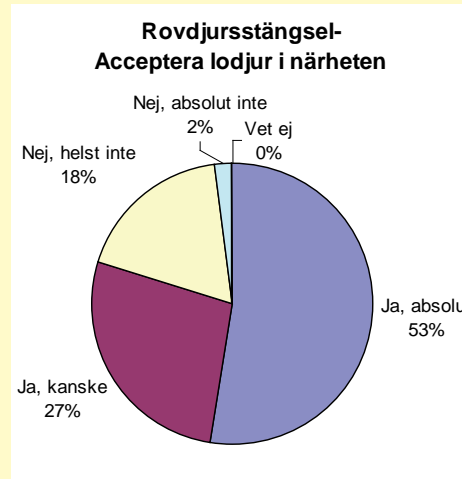
Vilken utveckling av de svenska rovdjursstammarna där du bor skulle du föredra?

Antal svar: 98 resp 54

Kommentar: Djurägarnas åsikter om rovdjursstammarnas utveckling där man bor varierar stort. Andelen djurägare som vill att stammarna ska förbli i storlek eller öka är generellt lika stor som den som vill att de ska minska eller försvinna. Vargen är det rovdjur som störst andel av både Rovdjursstängsel och Övr. tamdjursägare vill ska försvinna från området där man bor. En märkbar skillnad mellan gruppernas svar fanns för lodjuret, där endast 5% av Rovdjursstängsel ville att lodjuren skulle försvinna medan jämförande siffra var 17% hos Övr. tamdjursägare.

Fråga 18 (Rovdjursstängsel) och fråga 10 (Övr. tamdjursägare): Kan du acceptera att det finns eller kommer att finnas rovdjur i närheten av platsen där du bor?

Antal svar: 99 resp 54.

Kommentar: En större andel av fårägare som fått bidrag till rovdjursstängsel har svarat att de kan acceptera varg och lodjur i sin närhet, jämfört med Övr fårägare. För björn var svaren relativt lika mellan grupperna och relativt negativa. Lodjuret är det rovdjur som störst andel båda grupper fårägare har svarat att de accepterar i sin närhet. Övr fårägare är jämförelsevis mer negativa till lodjur i sin närhet, än fårägare med rovdjursstängsel ($\chi^2=6,18$: $P<0.05$). Fårägare har väldigt bestämda uppfattningar om varg och lodjur. Ingen av de ca 150 tillfrågade har svarat "vet ej" på frågan om de accepterar varg och lodjur i sin närhet.

Fråga 19 (Rovdjursstängsel) och fråga 11 (Övr. tamdjursägare): I ungefär hur många år har du haft boskap på gården där du är verksam?

Antal svar: 98 resp 54

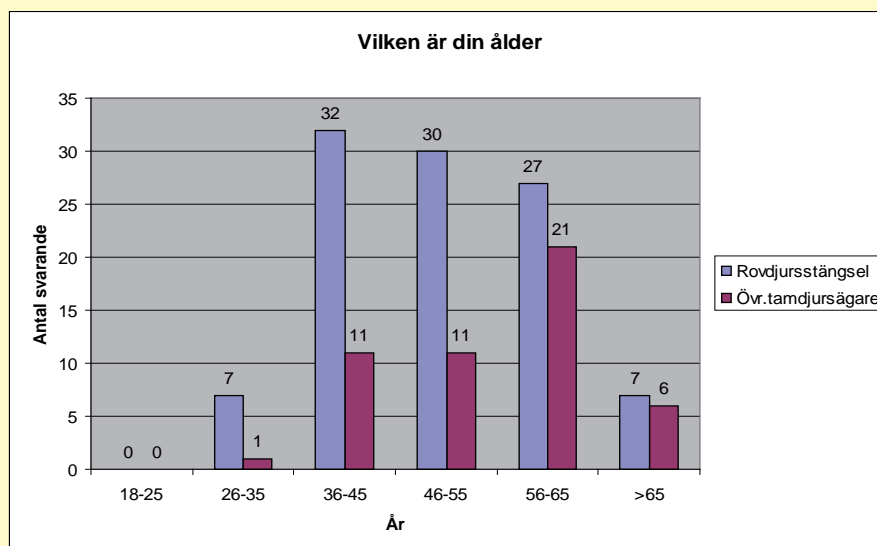
Kommentar: svaren varierade mellan några månader och 83 år.

Rovdjursstängsel: I snitt 14 år

Övr. tamdjursägare: I snitt 19 år

Fråga 20 (Rovdjursstängsel) och fråga 12 (Övr. tamdjursägare): Vilken är din ålder?

Antal svar: 103 resp 50

Fråga 21 (Rovdjursstängsel) och fråga 13 (Övr. tamdjursägare): Övriga kommentarer

Några valda kommentarer: - Jag saknar intyg från Länsstyrelsen angående godkänt uppförande av stängsel.

- Jag tycker att kraven är för höga för hörnstolpar. Nedgrävda 1.30m. Vid besvärlig mark borde stängning räcka.

- Det är mkt arbetskrävande att underhålla staketet. Rökning gräs är en sak, isolatorer mm går ofta sönder med de tjocka trådarna. Hörnstolpar viker sig allt lutar. Träd faller över => tar mkt resurser och vad jag vet har ingen frågat mig om varg/lo. Men jag får betala och satsa min tid på en rovdjurspolitik som jag tycker är urusel.

- Vi har fått en tacka riven av lodjur. Blev väl bemötta av besiktningsman. Fick en oskäligt hög ersättning. Jag har mycket svårt att acceptera den jakt som förekommit på lodjur. Jag tycker inte om viltstängsel, inkräktar för mycket på allemansrätten. Tycker att djurägare borde se till sina djur och stängsel bättre, samt att de borde kunna acceptera ett visst svinn från besättningen.

- Bidragen står inte i proportion till arbetsinsatsen för att skydda boskapen. Vi tar ansvar och omvårdnad för våra boskap. De som vill ha de stora rovdjuren får ta och stå för konsekvenserna.

Fråga 21 (Rovdjursstängsel) och fråga 13 (Övr. tamdjursägare): Övriga kommentarer

forts...

- 1. Tekniska olägenheter i samband med driften för allmänheten såsom tele-datastörningar angavs aldrig innan montering. 2. Osäkra uppgifter om strömmen på aggregatet som är tillåtet.

- Informera jägarna om vikten av att koppla sina hundar. Vi har ett problem med lösspringande hundar av/och? älg. Trams att skattepengar går till att skydda vissa vargar, när vi fårägare får reparera stängsel efter hundar.

- Jag vill gärna ha fler rovdjur där jag bor och tycker att det är viktigt att djurägare får stöd och ekonomisk ersättning som helt kompenserar merarbete och eventuellt dödade djur.

- Märkligt att det kan sitta stollar på NV och Lst och besluta om önskvärt antal vargföryngringar och vi med betande djur ska ta hand om besvären. Ersättningarna vid angrepp är ju inget mot vad det kostar med allt arbete att ta hand om överlevande uppskrämda djur som inte betar längre = inte växer = ingen slaktvikt. Forts...

- Jag vill att det ska finnas en kontrollerad stam av rovdjur i Sverige. De är väldigt vackra djur, Men att staten skall hjälpa de djurägare som bor i rovdjurstäta områden med bidrag till bra stängsel mm. Samt kanske behövs en vis kontroll av att åtgärderna görs.

- Rovdjuren skrämmer tamdjuren, ett stort problem med smitningar och oroliga djur. Vi har inte haft några angrepp någongång.

- Hur ska vi kunna bibehålla öppna landskap och biologisk mångfald med den rovdjurspolitik som bedrivs idag? Problem; Mycket merarbete för djurägaren och inte bra för djuren, då de måste vara inomhus efter mörkrets inbrott. Resultat: Många smådjursbesättningar slutar med sin verksamhet.

- Uppsättning av stängslet kräver stor arbetsinsats, mer omfattande än vi trodde. Vi är mycket tack-samma för ekonomiskt stöd till stängslet.

- Angående fråga 13. Har själv bidragit med en stor kostnad som uppkommit pga regler och ändringar i dessa, vilket jag ej tycker är ok. T ex godkände Lst min offert innehållande grindar som sedan ej godkändes av besiktningsmannen, EN SUMMA CA 3500 SOM JAG STÅTT FÖR OCH EJ FÅTT ANVÄNDNING FÖR.

- Svaren förutsätter möjlighet att skjuta av onaturligt orädda närgångna djur. Rovdjuren bör vara skygga för människor.

- Har haft spår av lo nära hägnet men vi tar in fåren på natten vintertid för då är det svårt att hålla elstängslet.

Länsstyrelsen Örebro län